

Есе

Тема: „Иновации, устойчив бизнес, традиции - среща в (мрежата) Натура 2000“

Автор: Константин Венцеславов Димитров

Всички сме чували и знаем за екологичната мрежа Натура 2000, макар същевременно да не вникваме напълно в същността ѝ. Гледаме на нея като на институционален способ за опазване на околната среда, но тя е трамплин към баланса между съхранението на природата и биоразнообразието, от една страна, и икономическото развитие, от друга. Натура 2000 е отражение на отговорността, която като европейски граждани трябва да поемем – да опазим девствеността на живописните кътчета из нашата родина. Тя е погледът, вперен в бъдещето, чрез който изразяваме грижата си за бъдещите поколения, за тези, които ще дойдат след нас.

Невярно е схващането, че Натура 2000 ограничава просперитета на зоните, които обхваща. Тя безспорно е доказала ефективността си през годините – неведнъж успява да защити флората и фауната на прекрасната ни родина от набезите на злосторници, които, поради една или друга причина, нарушават цялостта им. Но освен това тя създава отлични условия за развитие на иновативни бизнес начинания като екотуризъм и биоземеделие.^{(1) (2)} Това е така, защото концепцията на мрежата не е да капсулира и изолира някакви територии, а да ги защити, предоставяйки на хората възможности за развитие чрез иновации, устойчивост, опазване на биоразнообразието и традициите.

Много е важно да бъде уточнено какво визираме под думата „иновации“, защото тя е не само в основата на това есе, но и на цялата визия на Натура 2000. Едно от най-популярните определения на тази дума е това на Мануел д'Осло и то очертава границите на този термин като подобрене от всякакъв тип, което създава пазарни предимства и при това повишава конкурентоспособността на фирмата.⁽³⁾ В този ред на мисли всички бизнеси, които се изграждат в духа и визията на общоевропейската екологична мрежа са иновативни, защото хармонията между грижата за биоразнообразието и икономическия подем е предимство само по себе си.

Но освен красиви приказки и идеалистични желания, устойчивият бизнес в синхрон с Натура 2000 и нейните цели и възгледи е напълно реалистичен. Той вече е и осъществен, при това и в нашата България. Юлия Стоянова, Десислава Върбанова и

Теодор Пушкарров са млади предприемачи, които носят заряда на каузата за опазване на околната среда и развитието на селските райони. Юлия (с. Гинци) и Десислава (с. Благовец) са производители на млечни продукти в зони, защитени от Натура 2000. Те, заедно с техния съмишленик Теодор (с. Меляне), който произвежда мед, показват, че мрежата дава поле за интеграция на екосъобразни бизнеси и сама по себе си е възможност за развитие на районите.⁽⁴⁾ Безспорно, животновъдските занаяти, които тези млади хора практикуват са част от българските бит и култура, което е още едно доказателство, че родните традиции и иновативността на предприемачите могат да се срещнат под крилото на екологичната мрежа.

Освен биоземеделieto, чиито ползи за околната среда и стопанството са неоспорими, екотуризмът също е устойчив бизнес, вписващ се в принципите на Натура 2000. Той се изразява в устойчив туризъм, насочен към намаляване човешкото въздействие върху природните територии.⁽⁵⁾ Основата му се състои от екопътеките, резерватите, плажовете, селата – всички обекти, които под една или друга форма са защитени от разрушителната ръка на човека. Благодарение на гореспоменатите зони, той навлиза все повече и у нас като начин за културно обогатяване и придобиване на образователен опит без да се вреди на природата. Екотуризмът е и изключително благодатен за районите, в които е развит, тъй като позволява инвестирането на по-голяма част от приходите в развитието на местната икономика.

Екопътеките, за които споменах, са силно разпространени във всички части на България, като тяхната популярност расте непрестанно. Някои хора ги избират за едnodневен поход или миг спокойствие из природата, а други – за дълги приключения из непознати кътчета. Тези хора обаче са не само обикновени туристи, но и радетели, опазващи природата и помагачи на местните, чрез средствата, които харчат там. Така икономическите перспективи пред населението се увеличават, което създава условия за развитие на стабилен и устойчив бизнес, в синхрон със защитаването на биоразнообразието. Това е и претекст за иновации в областта на регионалното развитие, образованието, земеделието – първата стъпка към опазването на животинските и растителните видове.

Икономическото и финансовото преимущество на мрежата Натура 2000 също не е за пренебрегване. Според данни на Европейската комисия ползите, произтичащи от нея, се оценяват на 200-300 млрд. евро годишно, като туризмът отчита приходи от 5-9 млрд. евро.⁽⁶⁾ Важността на Натура 2000 в тези райони е изключително голяма – тя е

носител на стабилност и предвидимост в бизнеса, давайки възможност на предприемачите да развиват устойчиви бизнеси, в подкрепа както на хората, така и на природата. В допълнение, тя предоставя и възможност за директна финансова подкрепа от страна на европейските институции, което допълнително помага на работещите в рамките ѝ.

Други данни на ЕК показват, че Natura 2000 осигурява 4 400 000 работни места, чийто общ годишен оборот е около 405 млрд. евро.⁽⁶⁾ По този начин мрежата доказва важноста си не само в екологичен, но и в социалноикономически аспект, предоставяйки възможност на немалко хора да създадат стабилен бизнес, гарантиращ достойни доходи за работещите. Нещо повече, правителствата също имат полза от развитието на екологичната мрежа, тъй като това би означавало повече приходи в държавната хазна, както и гаранции за по-ниска безработица.

Последен, но не по важност, е фактът, че мрежата Natura 2000 е иновация сама по себе си. Тя е приносът на Европейския съюз и неговите граждани в борбата с климатичните промени. Тя е превенцията на големите природни бедствия на континента, от които сме страдали неведнъж – 15 милиона души са били засегнати от такива в периода 1980-2010, като са били изгубени около 163 млрд. евро. Най-малко 700 са и смъртните случаи.⁽⁷⁾ Всичко това показва, че екологичната мрежа е застраховка, от която се нуждаем.

Горд съм, че като гражданин на България и Европейския съюз съм част от Natura 2000, защото тя е нашето отражение. Отражение на грижите ни, на моралните ни устои, на визията ни за бъдещето, на мечтите ни, на копнежа ни за бъдеще без климатични промени и замърсяване. Общоевропейската екологична мрежа е проект, който показва, че хората и природата са съюзници, а не врагове. Тя е глътката въздух, след която си казваме „Браво! Да продължим напред!“.

Обем: 982 думи

Източници:

⁽¹⁾ Natura 2000 – Business & Biodiversity – Opportunities for Natura 2000, European Commission /[ЛИНК](#)/

- (2) Григорова, Дарина НАТУРА 2000 създава условия за успешен бизнес, БНР, 2019 /[ЛИНК](#)/
- (3) Иновация – Министерство на икономиката и индустрията /[ЛИНК](#)/
- (4) Benefits of Natura 2000, Natura 2000 Branding /[ЛИНК](#)/
- (5) Какво е екотуризъм? – Experience Bulgaria /[ЛИНК](#)/
- (6) Фактологична справка – Икономическите ползи от НАТУРА 2000, Европейска комисия /[ЛИНК](#)/
- (7) The Economic Benefits of the Natura 2000 Network, European Commission, 2013 /[ЛИНК](#)/